
Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie trzebnickim w 2009 roku

Trzebnica, marzec 2010

Opracowanie:
Mirosława Szczepaniak
Ilona Buczak-Badowska

1. WSTĘP

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w art. 8 ust. 1 mówi, iż do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in.: opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (pkt 3). Natomiast w art. 9 ust. 1 jest mowa o zadaniach samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Należy do nich m.in.: opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia (pkt 9).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Podstawowym źródłem informacji o liczbie i strukturze bezrobotnych oraz ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy jest obowiązujący obecnie w kraju na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2007r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. z 2007r. Nr 210, poz. 1521 i nr 243, poz. 1786 oraz z 2008r. Nr 84, poz. 508) system statystyczno – sprawozdawczy o rynku pracy.

Opierając się na powyższych zapisach ustawy oraz systemie statystyczno – sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdania: od MPiPS -01 do MPiPS -06) wprowadzono do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitą metodę, służącą bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- Określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- Stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,

- Określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- Bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- Usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- Usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- Ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

W związku z w/w źródłami prezentowanego raportu są zgromadzone w powiatowym urzędzie pracy dane, dotyczące osób bezrobotnych według zawodów, a także według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności i według rodzaju prowadzonej działalności przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy.

Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251 poz. 1885, z późn. zm.).

Używane w tekście nazwy i symbole zawodów zgodne są z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644). Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji tj., ich poziomu i specjalizacji. Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

- 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy),
- 30 grup dużych – jako wewnętrzny podział grup dużych (kod dwucyfrowy),
- 116 grup średnich – jako wewnętrzny podział grup dużych (kod trzycyfrowy),

- 392 grupy elementarne – jako wewnętrzny podział grup średnich (kod czterocyfrowy),
- 1707 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne (kod sześciocyfrowy).

W celu dokonania właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć:

- **Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** – proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego, jak również systemu szkolenia bezrobotnych oraz osób poszukujących pracy,
- **Zawód deficytowy** – zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie,
- **Zawód nadwyżkowy** – zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie,
- **Zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)** – zawód, dla którego liczba ofert pracy zrównoważy liczbę osób poszukujących pracy.

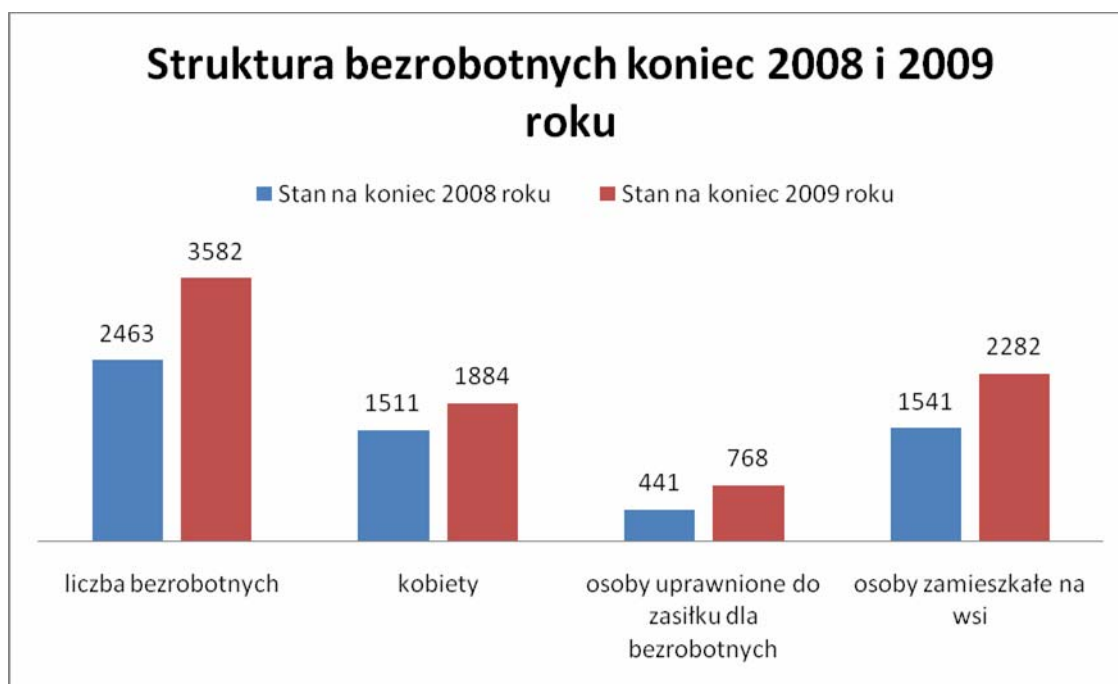
Zgromadzone informacje opierają się na danych sprawozdawczych Urzędu Pracy w Trzebnicy za okres od 01.01.2009r. do 31.12.2009r.

2. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE TRZEBNICKIM WG. ZAWODÓW W 2009 R.

Na dzień 31.12.2009 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy zarejestrowanych było 3585 osób bezrobotnych, w tym 1884 kobiet (52,6%), 768 osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych (21,4%), 2282 osób zamieszkałych na wsi (63,7%), 71 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (2%).

Nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych z terenu powiatu trzebnickiego o 1122 osoby w stosunku do końca 31.12.2008 roku.

Stopa bezrobocia na terenie powiatu trzebnickiego wynosiła na dzień 31.12.2009 roku 14,1% a w analogicznym okresie 2008 roku było to 10,4%. Nastąpił wyraźny wzrost stopy bezrobocia o 4,2 punktu procentowego. Powyższą sytuację obrazuje wykres nr.1.

W końcu ubiegłego roku poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu trzebnickiego przedstawiał się w sposób następujący:

- gmina Oborniki Śląskie – 617 osób;
- gmina Prusice – 435 osób;
- gmina Trzebnica – 892 osoby;
- gmina Wisznia Mała – 289 osób;

- gmina Zawonia – 288 osób;
- gmina Żmigród – 1064 osoby.

Najwięcej bezrobotnych zamieszkuje w następujących miejscowościach:

- w Trzebnicy – 475 osób (w tym 232 kobiety),
- w Żmigrodzie – 467 osób (w tym 266 kobiet),
- w Obornikach Śląskich – 228 osób (w tym 112 kobiet),
- w Prusicach – 133 osoby (w tym 77 kobiet),
- w Korzeńsku – 72 osób (w tym 35 kobiet),
- w Strzeszów – 61 osób (w tym 35 kobiet),
- w Kaszycach Milickich – 56 osób (w tym 24 kobiety),
- w Zawonia – 54 osoby (w tym 26 kobiet),
- w Pęgowie – 47 osób (w tym 23 kobiety),
- w Czeszowie – 46 osób (w tym 22 kobiety).

Biorąc pod uwagę wiek, poziom wykształcenia, staż pracy i czas pozostawania bez pracy struktura bezrobocia w powiecie trzebnickim przedstawia się w sposób następujący:

a) wg wieku:

- 18 do 24 lat – 807 osób (w tym 442 kobiety),
- 25 do 34 lat – 975 osób (w tym 610 kobiet),
- 35 do 44 lat – 593 osoby (w tym 339 kobiet),
- 45 do 54 lat – 767 osób (w tym 388 kobiet),
- 55 do 59 lat – 328 osób (w tym 105 kobiet),
- powyżej 60 lat – 115 osób (mężczyźni);

b) wg wykształcenia:

- wyższe – 219 osób (w tym 118 kobiet),
- średnie zawodowe – 708 osób (w tym 456 kobiet),
- średnie ogólne – 376 osób (w tym 245 kobiet),
- zasadnicze zawodowe – 1265 osób (w tym 579 kobiet),

podstawowe - **1017** osób (w tym **486** kobiet);

c) wg długości stażu pracy:

do 1 roku - **534** osoby (w tym **313** kobiet),

1-5 lat - **792** osoby (w tym **434** kobiet),

5-10 lat - **495** osób (w tym **270** kobiet),

10-20 lat - **576** osób (w tym **307** kobiet),

20-30 lat - **457** osób (w tym **144** kobiet),

powyżej 30 lat - **137** osób (w tym **35** kobiet),

bez stażu - **594** osoby (w tym **381** kobiet);

d) wg czasu pozostawania bez pracy:

do 1 miesiąca - **422** osoby (w tym **194** kobiety),

od 1 do 3 miesięcy - **855** osób (w tym **404** kobiety),

od 3 do 6 miesięcy - **716** osób (w tym **349** kobiet),

od 6 do 12 miesięcy - **805** osób (w tym **422** kobiety),

od 12 do 24 miesięcy - **342** osoby (w tym **225** kobiet),

powyżej 24 miesięcy - **445** osób (w tym **290** kobiet).

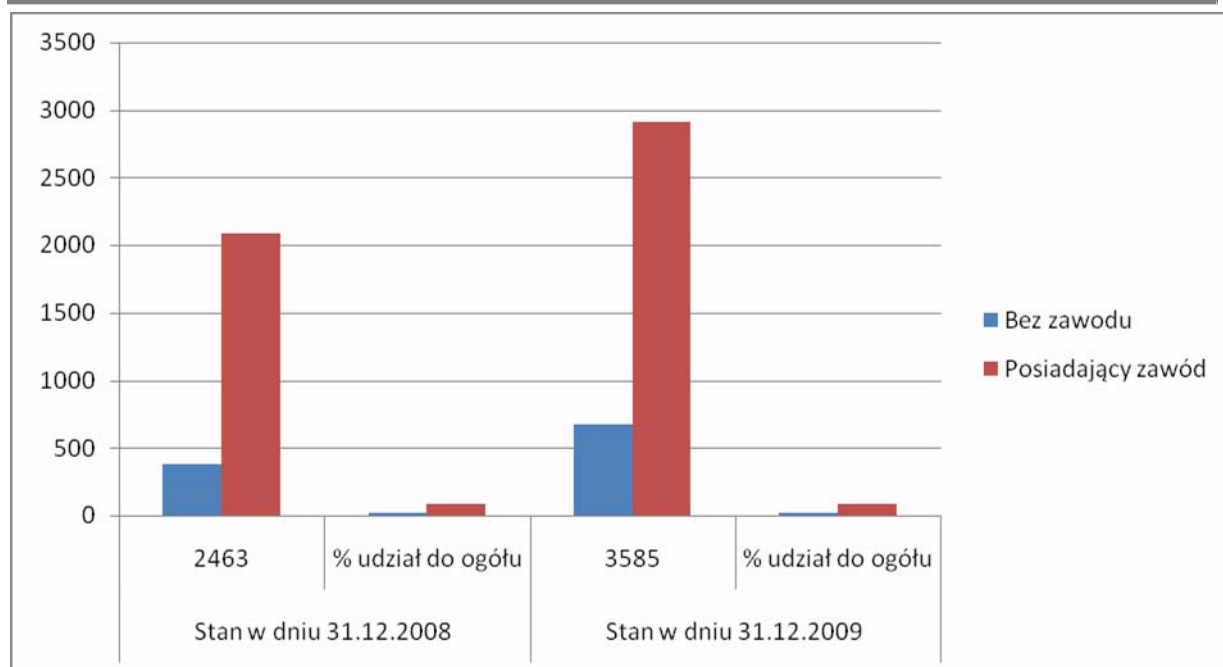
Według stanu na 31.12.2009 r. wśród zarejestrowanych 3585 bezrobotnych – 2916 osób posiadało zawód (specjalność). W porównaniu z rokiem 2008 r., liczba osób zarejestrowanych zwiększyła się o 1122 osoby. Udział osób bez zawodu wzrósł. W końcu 2009 roku **669** osób nie posiadało zawodu (specjalność). Populacja ta zwiększyła się o **76** osób w stosunku do stanu z końca 2008. Zaistniałą sytuację obrazuje tabela nr 1 i wykres nr 2.

Tabela 1. Stan bezrobotnych w końcu 2008r. i 2009r.

Bezrobotni	Stan w dniu 31.12.2008		Stan w dniu 31.12.2009	
		% udział do ogółu		% udział do ogółu
Ogółem	2463		3585	
Bez zawodu	377	15,3	669	18,6

Posiadający zawód	2086	84,6	2916	81,3
--------------------------	------	-------------	------	-------------

Wykres 2. Struktura bezrobotnych ze względu na posiadanie zawodu w 2008 roku i 2009 roku.

Spośród 506 zawodów wyszczególnionych w zebranych danych statycznych T-I/P-1 wg kodu zawodu wybrano 30 o największej liczbie osób bezrobotnych. Stanowią one aż 44,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z powiatu trzebnickiego - 1597 osób. Przy interpretacji wzięto pod uwagę zawody, w których było najwięcej zarejestrowanych osób

Tabela 2. Bezrobotni wg zawodów w powiecie trzebnickim. Stan w końcu 2009 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	kobiety	w tym			
					absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem			3585	1884	223	108	652	404
1	"000000"	Bez zawodu	669	415	108	59	37	27
2	"522107"	Sprzedawca	287	257	10	7	60	58
3	"722204"	Ślusarz	144	3	5	0	25	1
4	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	115	94	7	5	22	19
5	"712102"	Murarz	90	0	0	0	20	0

6	"321208"	Technik rolnik	77	56	3	0	21	20
7	"512201"	Kucharz	76	66	0	0	15	15
8	"743304"	Krawiec	72	72	0	0	21	21
9	"742204"	Stolarz	51	1	5	0	5	1
10	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	51	24	0	0	13	7
11	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	47	0	2	0	5	0
12	"931301"	Robotnik budowlany	43	1	0	0	11	1
13	"741203"	Piekarz	39	12	1	1	7	3
14	"311502"	Technik mechanik	36	2	2	0	5	2
15	"828111"	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	36	27	0	0	8	6
16	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	32	27	3	3	3	2
17	"722304"	Tokarz	31	3	0	0	5	0
18	"742207"	Stolarz meblowy	31	3	1	0	4	0
19	"913207"	Sprzątaczką	31	31	0	0	11	11
20	"741201"	Cukiernik	30	26	0	0	11	10

Analizując dane zgromadzone w tabeli 2 można stwierdzić, że największą grupę osób zarejestrowanych stanowią osoby bez zawodu (18,6% osób zarejestrowanych). Zarejestrowani w zawodzie sprzedawca to grupa 8 % bezrobotnych. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych sprzedawców jest ciągle duża, pomimo zwiększającej się w ostatnich latach liczby nowych placówek handlowych. Z obserwacji naszego rynku pracy oraz dotychczasowych analiz wynika, iż jest to spowodowane dużą rotacją pracowników oraz niskimi płacami.

Kolejne duże grupy tworzą osoby bezrobotne zarejestrowane w zawodach: ślusarz (4% ogółu osób zarejestrowanych) i asystent ekonomiczny (3,2%). Dalszymi dużymi grupami zarejestrowanych wg zawodów są: murarz, technik rolnik, kucharz, krawiec, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie wielkich grup zawodowych wskazuje na to, że najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych należało do siedmiu grup:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (ślusarze, operatorzy CNC, mechanicy samochodowi, mechanicy)

- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- modelki, sprzedawcy, demonstratorzy
- górnicy i robotnicy budowlani
- pracownicy pozostałych specjalności (pracownicy do spraw finansowych i handlowych, pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni, agenci do spraw sprzedaży -handlowcy)
- pracownicy usług osobistych i ochrony (kucharze, kelnerzy fryzjerzy, kosmetyczki)
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (pomoce i sprzątaczk biurowe)
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym)

Bezrobotni zakwalifikowani do tych 8 grup podstawowych stanowią 56% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Trzebnica posiadającej zawód.

Osoby zakwalifikowane do pierwszej najliczniejszej grupy - **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** to grupa obejmująca zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, naprawy samochodów, urządzeń i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów. Największa ilość bezrobotnych z tej grupy posiada zawód ślusarz (144 osób) tokarz (31 osób) oraz mechanik samochodowy (47 osoby).

Modelki, sprzedawcy, demonstratorzy charakteryzują zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które są niezbędne do sprzedawania oraz demonstrowania towarów w sklepach hurtowych lub detalicznych. Z posiadanych danych wynika, że zdecydowana większość bezrobotnych należących do tej grupy posiada zawód sprzedawcy (287 osób), kucharza (78 osób).

Do grupy **górnicy i robotnicy budowlani** zaliczane są zawody związane z branżą budowlaną. W tej grupie najliczniej reprezentowani są murarze (90 osoby).

Pracownicy przy pracach prostych to grupa, do której zaliczane są zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac, które są wykonywane przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie i ocenie.

W niektórych przypadkach wymagać one mogą pewnego wysiłku fizycznego. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Trzebnicy w zawodach należących do grupy pracowników przy pracach prostych dominowały osoby w zawodzie robotnik placowy (27 osób), sprzątaczką (31 osób).

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy to 2 najliczniejsza z grup. Zawody zaliczane do tej grupy wymagają umiejętności i doświadczenie do świadczenie usług często są to zawody związane z działalnością rzemieślniczą różnego typu. W zawodach należących do grupy dominują osoby w zawodzie krawiec (72 osoby), cukiernik (30 osób), stolarz (51 osób) i piekarz (39 osób).

Wśród wszystkich zawodów, w których rejestrowane są osoby bezrobotne można wyodrębnić grupę, która „generuje” długotrwałe bezrobocie. Wykaz 18 zawodów uszeregowanych według liczby zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy bezrobotnych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wybranych zawodów. Stan w końcu 2009r.

Kod zawodu	Zawody i specjalności	Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		Bezrobotni zarejestrowani ogółem	
		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
"522107"	Sprzedawca	60	58	287	257
"722204"	Ślusarz	25	1	144	3
"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	22	19	115	94
"712102"	Murarz	20	0	90	0
"321208"	Technik rolnik	21	20	77	56
"512201"	Kucharz	15	15	76	66
"743304"	Krawiec	21	21	72	72
"742204"	Stolarz	5	1	51	1
"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	13	7	51	24
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	5	0	47	0
"931301"	Robotnik budowlany	11	1	43	1
"741203"	Piekarz	7	3	39	12
"311502"	Technik mechanik	5	2	36	2
"828111"	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	8	6	36	27
"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	3	2	32	27
"722304"	Tokarz	5	0	31	3

"742207"	Stolarz meblowy	4	0	31	3
"913207"	Sprzątaczką	11	11	31	31
"741201"	Cukiernik	11	10	30	26

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż bezrobotni, którzy są zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy powyżej 12 miesięcy najczęściej posiadają zawód: sprzedawca – 60 osób, ślusarz – 25, asystent ekonomiczny – 22, technik rolnik – 21, murarz – 20,. Należy zauważyć, iż zdecydowaną większość bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy stanowią kobiety – 404, natomiast mężczyźni – 248.

Na terenie powiatu trzebnickiego brak jest zarejestrowanych osób m.in. w następujących zawodach:

- Kierownik działu zaopatrzenia i dystrybucji
- Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany
- Geograf
- Administrator systemów komputerowych
- Urbanista
- Inżynier budowy dróg
- Inżynier inżynierii środowiska – gospodarka wodna i hydrologia
- Inżynier mechanik – mechanika precyzyjna
- Inspektor dozoru technicznego
- Inżynier organizacji i planowania produkcji
- Inżynier ogrodnictwa
- Specjalista ochrony środowiska
- Lekarz – choroby wewnętrzne
- Pozostali specjaliści ochrony zdrowia [z wyjątkiem pielęgniarek i położnych] gdzie indziej niesklasyfikowani
- Nauczyciel biologii
- Nauczyciel fizyki i astronomii
- Nauczyciel geografii
- Nauczyciel języka obcego
- Nauczyciel plastyki
- Nauczyciel przedsiębiorczości
- Nauczyciel techniki
- Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie
- Nauczyciel historii i społeczeństwa w szkole podstawowej
- Nauczyciel informatyki w szkole podstawowej
- Nauczyciel muzyki w szkole podstawowej
- Nauczyciel plastyki w szkole podstawowej
- Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej
- Nauczyciel techniki w szkole podstawowej
- Nauczyciel bibliotekarz
- Doradca zawodowy
- Specjalista do spraw reklamy
- Specjalista do spraw projektów/programów unijnych
- Radca prawny
- Historyk sztuki

- Politolog
- Psycholog kliniczny
- Wychowawca w jednostkach penitencjarnych
- Laborant budowlany
- Technik włókiennik
- Konserwator systemów komputerowych i sieci
- Fotograf
- Operator dźwięku
- Technik mechanik lotniczy
- Kontroler produkcji
- Laborant nasiennictwa
- Instruktor higieny
- Technik elektroradiolog
- Protetyk słuchu
- Ratownik medyczny
- Instruktor nauki jazdy
- Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]
- Opiekunka środowiskowa
- Spiker radiowy
- Instruktor rekreacji ruchowej
- Bibliotekarz
- Pracownik kolektury
- Przewodnik turystyczny terenowy
- Fryzjer męski
- Pozostali fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni
- Sadownik
- Drwal
- Tynkarz
- Monter izolacji budowlanych
- Monter żaluzji
- Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych
- Elektromonter telekomunikacyjnych urządzeń zasilających
- Monter elektronik - sprzęt komputerowy
- Formowacz wyrobów ceramicznych
- Galwanizer
- Drukarz sitodrukowy
- Operator pieców do obróbki cieplnej
- Palacz kotłów parowych
- Operator maszyn do obróbki skrawaniem
- Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury
- Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
- Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb
- Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego
- Monter mebli
- Kierowca autobusu
- Kierowca ciągnika siodłowego
- Robotnik górniczy dołowy
- Pomocnik ciastkarza
- Ładowacz

3. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE TRZEBNICKIM WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W 2009 ROKU.

Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy w 2009 roku pozyskał 1353 ofert pracy. Jest to o 333 miejsca zatrudnienia mniej niż w 2008 roku. Ilość składanych ofert pracy znacznie spadła, co powoduje mniejsze zainteresowanie pracodawców naborem pracowników

Tabela 4. Grupy zawodów, w których zgłaszano największe zapotrzebowanie na pracowników w 2009 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszonych w 2009r.
1.	"72"	ROBOTNICZY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	14,9
2.	"52"	MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY	9,9
3.	"34"	PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI	7,2
4.	"51"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	6,7
5.	"32"	ŚREDNI PERSONEL W ZAKRESIE NAUK BIOLOGICZNYCH I OCHRONY ZDROWIA	4,8
6.	"91"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	4,8
7.	"93"	ROBOTNICZY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	4,6
8.	"41"	PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	2,7
9.	"61"	ROLNICY	2,6
10.	"62"	OGRODNICY	1,7
11.	"21"	SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	1,2
12.	"23"	SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA	0,9
13.	"22"	SPECJALIŚCI NAUK PRZYRODNICZYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,8
14.	"42"	PRACOWNICY OBROTU PIENIĘŻNEGO I OBSŁUGI KLIENTÓW	0,7

Na podstawie danych z tabeli 4 ranking ofert pracy wg grup zawodowych w 2009 roku przedstawia się następująco: pracodawcy najczęściej zgłaszali oferty pracy dla grupy zawodowej: ROBOTNICZY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ, MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY, PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI, PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY, PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH.

W poniższej tabeli przedstawiono 20 wybranych zawodów, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w 2009 roku. Zostały one uszeregowane ze względu na liczbę ofert pracy zgłoszonych ogółem w 2009 roku.

Tabela 5. Ranking ofert pracy wg zawodów w 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009r.
1.	"522107"	Sprzedawca	151
2.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	111
3.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	93
4.	"712102"	Murarz	73
5.	"931301"	Robotnik budowlany	49
6.	"914103"	Robotnik gospodarczy	48
7.	"000000"	Bez zawodu	45
8.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	31
9.	"713302"	Tynkarz	30
10.	"712501"	Meliorant	24
11.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23
12.	"413103"	Magazynier	21
13.	"712301"	Cieśla	18
14.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	16
15.	"512201"	Kucharz	16
16.	"931203"	Robotnik drogowy	14
17.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	13
18.	"721203"	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	13
19.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	13
20.	"713101"	Dekarz	12

Największe zapotrzebowanie (11,1% wszystkich ofert) dotyczyło zawodu sprzedawca. Ponadto poszukiwane były osoby do pracy na stanowisko pracownik biurowy (8,2%), pracownik administracyjny (6,8%), murarz (5,3% ofert pracy), a także robotnik budowlany (3,6% ofert pracy).

Zauważyć można także dość dużą ilość ofert pracy dla osób z wykształceniem średnim administracyjno-biurowym i jednocześnie dużą grupę zarejestrowanych bezrobotnych w tych zawodach, co może świadczyć o niedostosowaniu kwalifikacji i umiejętności tej grupy bezrobotnych do wymagań stawianych przez pracodawców oraz o dużej rotacji pracowników w tych zawodach. Poza tym wiele z wymienionych ofert dotyczy wolnych miejsc stażowych. Występuje też duża rotacja pracowników w zawodach: murarz, robotnik budowlany.

Analizując oferty pracy zgłoszone do urzędu zauważyć można, że nie wszystkie oferty są w pełni realizowane, wynika to przede wszystkim z braku dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne. Większość zarejestrowanych bezrobotnych posiada kwalifikacje zdezaktualizowane, które nie odpowiadają wymogom lokalnego rynku pracy.

W 2009 roku nie zgłoszono w Powiatowym Urzędzie Pracy ofert m.in. w następujących zawodach:

- Żołnierz zawodowy
- Dyrektor generalny
- Dyrektor wykonawczy
- Zastępca dyrektora/prezesa do spraw techniczno-produkcyjnych
- Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowany
- Kierownik działu marketingu i sprzedaży
- Kierownik działu reklamy, promocji i działów pokrewnych
- Kierownik działu zaopatrzenia i dystrybucji
- Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany
- Kierownik małego przedsiębiorstwa w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie
- Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym
- Kierownik małego przedsiębiorstwa w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności
- Kierownik małego przedsiębiorstwa usług osobistych, porządkowych i pokrewnych
- Kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowany
- Fizyk
- Meteorolog
- Chemik – technologia chemiczna
- Geograf
- Matematyk
- Administrator baz danych
- Administrator systemów komputerowych
- Inżynier systemów komputerowych
- Projektant systemów komputerowych
- Projektant stron internetowych [webmaster]
- Administrator sieci informatycznej
- Pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani
- Architekt
- Architekt krajobrazu
- Urbanista
- Inżynier budownictwa – budowle i drogi wodne
- Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne
- Inżynier budowy dróg
- Inżynier inżynierii środowiska – gospodarka wodna i hydrologia
- Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne
- Inżynier inżynierii środowiska - oczyszczanie miast i gospodarka odpadami
- Inżynier inżynierii środowiska – systemy wodociągowe i kanalizacyjne
- Inżynier elektryk
- Inżynier elektronik
- Inżynier mechanik – maszyny i urządzenia przemysłowe
- Inżynier mechanik – mechanika precyzyjna
- Inżynier mechanik – technologia mechaniczna
- Inżynier technologii chemicznej
- Inżynier automatyki i robotyki
- Inżynier biocybernetyki i inżynierii biomedycznej
- Inżynier organizacji i planowania produkcji

- Inżynier sprzedaży
- Inżynier technologii drewna
- Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy
- Pozostali inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- Biolog
- Biotechnolog
- Inżynier leśnictwa
- Inżynier ogrodnictwa
- Specjalista żywienia człowieka
- Lekarz – choroby wewnętrzne
- Lekarz dentyista – periodontologia
- Kosmetolog
- Pozostali specjaliści ochrony zdrowia [z wyjątkiem pielęgniarek i położnych] gdzie indziej niesklasyfikowani
- Położna
- Nauczyciel akademicki - nauki biologiczne
- Nauczyciel akademicki - nauki o kulturze fizycznej
- Nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych
- Nauczyciel religii
- Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej
- Nauczyciel nauczania początkowego
- Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej
- Nauczyciel przewlekle chorych i niepełnosprawnych ruchowo
- Nauczyciel – specjalista terapii pedagogicznej
- Ekonomista
- Inspektor nadzoru bankowego
- Specjalista bankowości
- Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]
- Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych
- Pozostali specjaliści do spraw finansowych
- Specjalista do spraw rekrutacji pracowników
- Specjalista do spraw rozwoju zawodowego
- Pośrednik w obrocie nieruchomościami
- Zarządca nieruchomości
- Kontroler wewnętrzny
- Specjalista do spraw konsultingu
- Specjalista do spraw organizacji i rozwoju przemysłu
- Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych
- Specjalista do spraw public relations
- Specjalista do spraw projektów/programów unijnych
- Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
- Radca prawny
- Bibliotekoznawca
- Etnograf
- Pedagog
- Socjolog
- Historyk
- Historyk sztuki
- Politolog
- Teolog
- Filolog – filologia klasyczna
- Filolog – filologia obcojęzyczna
- Filolog – filologia polska
- Psycholog kliniczny
- Konserwator dzieł sztuki
- Specjalista do spraw integracji europejskiej
- Technik analityk
- Technik metrolog
- Technik architekt
- Technik budownictwa wodnego
- Technik drogownictwa
- Technik dróg i mostów kolejowych
- Technik inżynierii środowiska i melioracji
- Technik ochrony środowiska
- Technik urządzeń sanitarnych
- Pozostali technicy elektrycy
- Technik elektronik
- Technik telekomunikacji
- Technik mechatronik
- Technik mechanizacji rolnictwa
- Pozostali technicy mechanicy
- Technik technologii chemicznej
- Technik wiertnik
- Pozostali technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni
- Kreślacz techniczny
- Technik poligraf
- Technik technologii drewna
- Technik technologii odzieży
- Technik transportu kolejowego
- Technik włókiennik
- Fotograf
- Technik mechanik okrętowy
- Technik żeglugi śródlądowej
- Technik mechanik lotniczy
- Technik urządzeń ruchu lotniczego

- Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]
- Technik analityki medycznej
- Technik architektury krajobrazu
- Technik hodowca zwierząt
- Technik leśnik
- Technik ogrodnik
- Technik rolnik
- Technik technologii żywności – cukrownictwo
- Technik technologii żywności – produkcja cukiernicza
- Technik technologii żywności – produkcja koncentratów spożywczych
- Technik technologii żywności – produkcja piekarsko-ciastkarska
- Technik technologii żywności – przechowywanie chłodnicze i technologia mrożonej żywności
- Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne
- Technik technologii żywności – przetwórstwo owocowo-warzywne
- Technik technologii żywności – przetwórstwo zbożowe
- Technik technologii żywności – przetwórstwo ziemniaczane
- Dietetyk
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego
- Higienistka szkolna
- Higienistka stomatologiczna
- Technik dentystyczny
- Masażysta [zawód szkolny: Technik masaży]
- Technik fizjoterapii
- Terapeuta zajęciowy
- Weterynaryjny kontroler sanitarny
- Instruktor terapii uzależnień
- Protetyk słuchu
- Instruktor nauki jazdy
- Instruktor rytmiki
- Makler papierów wartościowych
- Agent ubezpieczeniowy
- Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]
- Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]
- Telemarketer
- Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]
- Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani
- Sekretarka medyczna
- Sekretarz sądowy
- Inspektor kontroli handlu i usług
- Policjant służby prewencji
- Policjant służby wspomagającej
- Asystent osoby niepełnosprawnej
- Muzyk
- Animator kultury
- Archiwista zakładowy
- Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych
- Pracownik punktu skupu
- Listonosz
- Ekspedient pocztowy
- Pracownik do spraw osobowych
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani
- Kasjer biletowy
- Kasjer w przedsiębiorstwie
- Pozostali kasjerzy i sprzedawcy biletów
- Skarbnik bankowy
- Krupier
- Pracownik kolektury
- Telefonistka
- Konduktor
- Pilot wycieczek
- Przewodnik turystyczny terenowy
- Gospodyni
- Pozostali pracownicy usług domowych i pokrewni
- Pozostali kucharze
- Pozostałe opiekunki dziecięce
- Sanitariusz szpitalny
- Opiekunka domowa
- Siostra PCK
- Manikiurzystka
- Wizażystka
- Pozostali fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni
- Strażak
- Detektyw [prywatny]
- Strażnik ochrony środowiska
- Ekspedient w punkcie usługowym
- Księgarz [zawód szkolny: Technik księgarstwa]
- Rolnik upraw mieszanych
- Rolnik upraw polowych
- Pozostali rolnicy produkcji roślinnej
- Pozostali hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej
- Hodowca drobiu

- Hodowca inwentarza mieszanego
- Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]
- Ogrodnik szkółkarz
- Ogrodnik – uprawa warzyw polowych
- Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni
- Rybak stawowy
- Rolnik pracujący na własne potrzeby
- Górnik eksploatacji podziemnej
- Górnik odkrywkowej eksploatacji złóż
- Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
- Kamieniarz
- Betoniarz
- Betoniarz zbrojarz
- Pozostali cieśle, stolarze budowlani i pokrewni
- Monter budownictwa wodnego
- Monter izolacji budowlanych
- Monter instalacji gazowych
- Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych
- Pozostali monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych
- Monter sieci ciepłych
- Monter sieci gazowych
- Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych
- Malarz – tapeciarz
- Pozostali lakiernicy
- Pozostali robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
- Formierz odlewnik
- Modelarz odlewniczy
- Zgrzewacz
- Blacharz budowlany
- Oczyszczacz konstrukcji stalowych
- Pozostali robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
- Wiertacz w metalu
- Pozostali ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali
- Mechanik pojazdów jednośladowych
- Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych
- Mechanik lotniczy
- Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych
- Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali
- Mechanik maszyn i urządzeń górniczych
- Mechanik silników spalinowych
- Monter instalator urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim
- Mechanik taboru kolejowego
- Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych
- Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego
- Elektromechanik urządzeń chłodniczych
- Elektromechanik urządzeń sterowania ruchem kolejowym
- Pozostali elektromechanicy
- Elektromonter maszyn elektrycznych
- Elektromonter taboru szynowego
- Elektromonter telekomunikacyjnych urządzeń zasilających
- Elektromonter urządzeń dźwignicowych [konserwator]
- Pozostali elektromonterzy
- Elektromonter linii napowietrznych wysokich i najwyższych napięć
- Monter elektronik - naprawa sprzętu audiowizualnego
- Monter elektronik - sprzęt komputerowy
- Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej
- Pozostali monterzy elektronicy
- Monter sieci telekomunikacyjnych
- Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych
- Zegarmistrz
- Złotnik – jubiler
- Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych
- Formowacz wyrobów ceramicznych
- Odlewnik wyrobów ceramicznych
- Formowacz wyrobów szklanych
- Hutnik - dmuchacz szkła
- Krajacz szkła
- Zdobnik szkła
- Galwanizer poligraficzny
- Introligator poligraficzny
- Garmażer
- Rozbieracz - wykrawacz
- Rzeźnik wędliniarz
- Maślarz
- Przetwórcza owoców i warzyw
- Suszarniowy drewna
- Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
- Stolarz galanterii drzewnej
- Stolarz modelarz instrumentów muzycznych

- Pozostali stolarze i pokrewni
- Polerowacz wyrobów z drewna
- Pozostali ustawiacze-operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni
- Koszykarz – plecionkarz
- Pozostali plecionkarze, szcztokarze i pokrewni
- Przędzacz
- Dziewiarz
- Plecionkarz
- Modystka
- Krojczy
- Szwaczka
- Kaletnik
- Rymarz
- Cholewkarz
- Obuwnik ortopedyczny
- Obuwnik przemysłowy
- Szewc naprawiacz
- Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla
- Operator maszyny rozlewniczej
- Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej
- Operator maszyn do produkcji drutów i prętów
- Tłoczcz w metalu
- Prasowacz ceramiki elektronicznej i elektrotechnicznej
- Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek
- Operator urządzeń do końcowej obróbki płyt
- Operator maszyny papierniczej
- Operator urządzeń do impregnowania i powlekania wyrobów papierowych
- Aparatowy procesów chemicznych
- Operator urządzeń do produkcji chemikaliów nieorganicznych
- Pozostali operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów
- Operator urządzeń do produkcji materiałów półprzewodnikowych
- Operator urządzeń do produkcji włókien chemicznych
- Elektroenergetyk elektrowni ciepłych
- Palacz kotłów c.o. gazowych
- Palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych
- Palacz kotłów parowych
- Pozostali maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni
- Operator [maszynista] stacji pomp
- Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym
- Operator automatów spawalniczych
- Operator maszyn do obróbki skrawaniem
- Operator zgrzewarek
- Operator urządzeń do wulkanizacji
- Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
- Maszynista maszyn offsetowych
- Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
- Operator maszyn do przygotowania włókien
- Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
- Operator urządzeń przetwórstwa mięsa
- Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb
- Operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego
- Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich
- Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich
- Operator urządzeń do produkcji koncentratów spożywczych
- Operator urządzeń do produkcji tłuszczów roślinnych
- Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego
- Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych
- Monter aparatów i przyrządów optycznych
- Monter kotłów i armatury kotłowej
- Monter maszyn i urządzeń okrętowych
- Monter maszyn i urządzeń przemysłowych
- Monter mechanizmów i przyrządów precyzyjnych
- Monter silników spalinowych
- Monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych
- Monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej
- Monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego
- Monter elektrycznych przyrządów pomiarowych
- Monter maszyn elektrycznych
- Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń
- Monter podzespołów i zespołów elektronicznych
- Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego
- Monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych
- Operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych

- Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani
- Kierowca lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM
- Dyżurny ruchu kolejowego
- Manewrowy
- Nastawniczy
- Operator pociągowy
- Zwrotniczy
- Ustawiacz
- Kierowca autobusu
- Motorniczy tramwaju
- Kierowca ciągnika siodłowego
- Operator maszyn leśnych
- Operator maszyn rolniczych
- Operator żurawia jezdniowego
- Operator żurawia wieżowego
- Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
- Marynarz w żegludze śródlądowej
- Zmywacz szyb samochodowych [uliczny]
- Pomoc laboratoryjna
- Szaleciarz
- Pracznia
- Prasowaczka [ręczna]
- Gospodarz domu
- Goniec
- Konwojent
- Noszowy
- Portier
- Woźny
- Zamiatacz
- Pomocniczy robotnik polowy
- Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt
- Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zielonych
- Pomocniczy robotnik szklarniowy
- Pomocniczy robotnik leśny
- Robotnik górniczy dołowy
- Kopacz
- Robotnik torowy
- Wydawca materiałów
- Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle
- Ładowacz
- Wagowy

- Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej

Biorąc pod uwagę powyższe dane można zauważyć, że w 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy nie zarejestrowano ofert pracy na stanowiska wymagające wysokich kwalifikacji oraz dodatkowych uprawnień.

Dokonana analiza wskazuje, że brak ofert pracy na naszym terenie występuje głównie w zawodach inżynieryjno-technicznych i informatycznych.

Na terenie powiatu nie ma zapotrzebowania na osoby z tak wysokimi kwalifikacjami, ponieważ wynika to ze specyfiki lokalnego rynku pracy - braku dużych, nowoczesnych przedsiębiorstw, jak również z faktu, iż przedsiębiorstwa poszukujące pracowników z wyższymi kwalifikacjami rzadko zgłaszają oferty pracy na takie stanowiska do urzędu pracy, rekrutując specjalistów we własnym zakresie.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W POWIECIE TRZEBNICKIM W 2009 R.

Aby móc mówić o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w powiecie trzebnickim należy obliczyć stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie. W ten sposób możemy określić wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów. Przyjęto, że:

- zawody o wskaźniku $W < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- zawody o wskaźniku $0,9 \leq W \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,
- zawody o wskaźniku $W > 1,1$ to zawody deficytowe.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z kolei przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Natomiast przez **zawód w równowadze** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W ten sposób ustalono listę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Na terenie powiatu trzebnickiego 61,4% zawodów stanowią zawody nadwyżkowe, 24,3% to zawody deficytowe, a 14,2% zawodów wykazuje równowagę (zawody zrównoważone).

Analizując zawody nadwyżkowe i deficytowe wzięto pod uwagę po 30 zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodu, przy czym nie ujęto zawodów, dla których wskaźniki te wynoszą odpowiednio MAX lub 0 oraz zawodów, które kończą się cyframi 90 (czyli Pozostali ...).

Tabela 6. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie trzebnickim w 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1.	"743304"	Krawiec	0,012
2.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0127
3.	"723306"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0156
4.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,0202
5.	"512202"	Kucharz małej gastronomii	0,0256

6.	"000000"	Bez zawodu	0,0276
7.	"833104"	Kierowca ciągnika rolniczego	0,0333
8.	"722204"	Ślusarz	0,0345
9.	"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,0385
10.	"723390"	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	0,0417
11.	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,0417
12.	"311502"	Technik mechanik	0,0556
13.	"713604"	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	0,0556
14.	"742204"	Stolarz	0,0575
15.	"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0588
16.	"828111"	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	0,0625
17.	"741203"	Piekarz	0,0645
18.	"743702"	Tapicer	0,0667
19.	"913206"	Salowa	0,0667
20.	"712302"	Stolarz budowlany	0,0741
21.	"721303"	Blacharz samochodowy	0,0769
22.	"828402"	Monter rowerów i wózków	0,0769
23.	"722301"	Frezer	0,0833
24.	"312102"	Technik informatyk	0,087
25.	"222105"	Inżynier rolnictwa	0,0909
26.	"311101"	Laborant chemiczny	0,0909
27.	"311104"	Technik geodeta	0,0909
28.	"242904"	Prawnik legislator	0,1
29.	"342204"	Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	0,1
30.	"916201"	Robotnik placowy	0,1034

W powyższej tabeli wybrano 30 zawodów, które miały najniższy wskaźnik intensywności nadwyżki (pomijając wskaźniki, które wynoszą 0), ponieważ im mniejszy wskaźnik intensywności nadwyżki, tym bardziej nadwyżkowy jest zawód.

Ranking zawodów nadwyżkowych ujęty w tabeli 6 wskazuje, że w zawodach: Krawiec, Mechanik samochodów osobowych wskaźnik intensywności nadwyżki jest najmniejszy, co znaczy, że podaż ofert pracy w tych zawodach jest najniższa w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Liczną grupę zawodów nadwyżkowych stanowią zawody techniczne (Elektromonter instalacji elektrycznych, Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, Monter sprzętu gospodarstwa domowego, Monter rowerów i wózków, Technik mechanik, Technik informatyk) oraz zawody branży gastronomicznej (Kucharz małej gastronomii, Piekarz).

Ranking zawodów **deficytowych** w powiecie trzebnickim w 2009 r., czyli zawodów, w których liczba bezrobotnych oraz poszukujących pracy nie zaspokajała potrzeb pracodawców, czyli występowała przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami przedstawia tabela 7. W tabeli nie ujęto zawodów ze wskaźnikiem o wartości MAX, ponieważ wskazuje on, że w danym zawodzie w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się bezrobotni.

Tabela 7. Ranking zawodów deficytowych w powiecie trzebnickim w 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1.	"713302"	Tynkarz	30
2.	"232108"	Nauczyciel języka obcego	11
3.	"233104"	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	10
4.	"348202"	Bibliotekarz	5
5.	"812302"	Operator pieców do obróbki cieplnej	4
6.	"712501"	Meliorant	3
7.	"712401"	Brukarz	2,6667
8.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	2,5227
9.	"913203"	Pokojowa [w hotelu]	2,5
10.	"233201"	Nauczyciel przedszkola	2,3333
11.	"823104"	Wulkanizator	2,3333
12.	"914103"	Robotnik gospodarczy	2,1818
13.	"232105"	Nauczyciel geografii	2
14.	"232112"	Nauczyciel plastyki	2

15.	"235907"	Pedagog szkolny	2
16.	"315208"	Kontroler produkcji	2
17.	"346102"	Opiekun w domu pomocy społecznej	2
18.	"419104"	Pracownik kancelaryjny	2
19.	"712204"	Zbrojarz	2
20.	"932106"	Sortowacz	2
21.	"713203"	Posadzkarz	1,8333
22.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	1,7547
23.	"713101"	Dekarz	1,7143
24.	"341601"	Zaopatrzeniowiec	1,5
25.	"513102"	Opiekunka dziecięca	1,5
26.	"742302"	Pilarz	1,3333
27.	"931203"	Robotnik drogowy	1,2727
28.	"811102"	Operator koparek i zwałowarek	1,25
29.	"223903"	Fizjoterapeuta	1,2
30.	"411101"	Sekretarka	1,1111

Zawody deficytowe wymienione w tabeli 7 charakteryzuje niewielki napływ bezrobotnych przy jednoczesnym wielokrotnie większym napływie ofert pracy. Analizując powyższą tabelę można zauważyć, iż zawody: tynkarz, nauczyciel języka obcego, bibliotekarz, brukarz, pokojowa, nauczyciel przedszkola są zawodami deficytowymi. Zawodami deficytowymi są również zawody dotyczące obsługi biura, chociaż statystyka ofert pracy wskazuje, że większość ofert pracy dotycząca tego obszaru to oferty stażowe. Dużą grupę zawodów deficytowych stanowią również zawody z obszaru szkolnictwa tj. nauczyciel przedszkola, nauczyciel matematyki, nauczyciel historii, i języków obcych, pedagog szkolny. Do innych zawodów deficytowych należą takie zawody jak: sortowacz, pilarz, dekarz, opiekunka dziecięca, posadzkarz, wulkanizator, robotnik drogowy oraz zbrojarz.

Natomiast 22 zawody było zawodami zrównoważonymi, czyli popyt na osoby bezrobotne o danym zawodzie był równy podaży m.in.:

Tabela 8. Ranking zawodów zrównoważonych w powiecie trzebnickim w 2009r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1.	"232101"	Nauczyciel biologii	1
2.	"232106"	Nauczyciel historii	1
3.	"233106"	Nauczyciel matematyki w szkole podstawowej	1
4.	"235901"	Nauczyciel bibliotekarz	1
5.	"241303"	Doradca zawodowy	1
6.	"241307"	Specjalista do spraw kadr	1
7.	"244505"	Wychowawca w jednostkach penitencjarnych	1
8.	"245101"	Dziennikarz	1
9.	"322601"	Technik farmaceutyczny	1
10.	"322905"	Ratownik medyczny	1
11.	"341102"	Doradca inwestycyjny	1
12.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	1
13.	"421301"	Asystent usług pocztowych	1
14.	"422103"	Pracownik biura podróży	1
15.	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	1
16.	"631101"	Drwal	1
17.	"731304"	Szlifierz kamieni szlachetnych i ozdobnych	1
18.	"821107"	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1
19.	"823101"	Aparatowy produkcji wyrobów maczanych	1
20.	"825301"	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych	1
21.	"825307"	Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	1
22.	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	1

5. WNIOSKI

W oparciu o sporządzony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych i analizę lokalnego rynku pracy, wynikają następujące spostrzeżenia:

- 1) W 2009 roku liczba zarejestrowanych w urzędzie bezrobotnych zwiększyła się o 31,2% w porównaniu do stanu z końcem 2008 roku (z poziomu 2463 osób do poziomu 3585 osób), co ma związek z ogólnym wzrostem bezrobocia w kraju będącym następstwem kryzysu ekonomicznego i spowolnienia gospodarczego.
- 2) W roku 2009, silniejszy wzrost bezrobocia miał miejsce wśród bezrobotnych nie posiadających zawodu niż w całej populacji bezrobotnych. Bez zawodu – 43,6% , Posiadający zawód – 28,4% cała populacja bezrobotnych –31,2% w porównaniu do końca 2008 roku.
- 3) W 2009 r. liczba ofert pracy w stosunku do analogicznego okresu 2008 r. spadła o prawie 19,5%. Może to wynikać z faktu, iż pracodawcy nie zwiększają zatrudnienia, chcą przeczekać kryzys ekonomiczny i utrzymać istniejące miejsca pracy. Coraz rzadziej zatrudniają pracowników na czas nieokreślony, częściej cyklicznie w miarę zachodzącego w przedsiębiorstwach zapotrzebowania. Sprawdzeni i doświadczeni pracownicy sezonowi corocznie wracają do tych samych pracodawców, którzy tym samym nie składają zapotrzebowania.
- 4) Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodowe, odnotowano wzrost „napływu” bezrobotnych, przy czym największy wzrost wystąpił w grupie robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (ślusarze, operatorzy CNC, mechanicy samochodowi, mechanicy) i modelki, sprzedawcy, demonstratorzy. Zwiększył się również napływ bezrobotnych bez zawodu.
- 5) Z przedstawionej analizy wynika, że sytuacja na rynku pracy nadal jest trudna i utrzymuje się przewaga zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi. Obserwacja struktury bezrobocia w 2009 roku pozwala wyróżnić kilka zawodów, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu ofert. Zawody te to przede wszystkim: sprzedawca, murarz, ślusarz, zawody związane z ekonomia i administracją.
- 6) Bezrobotni pozostający w rejestrach urzędu ponad 12 miesięcy a nierzadko kilka lat są bardzo trudnymi klientami służb zatrudnienia. Nie pozostają w zatrudnieniu od wielu lat, przez co ich kwalifikacje zdezaktualizowały się, brak aktywności zawodowej nie sprzyja powrotowi na rynek pracy. Jeżeli do tego dojdą trudności w dojeździe do większych aglomeracji miejskich, brak możliwości zapewnienia opieki nad dziećmi, posiadanie przeciwwskazań do pracy ze względu na stan zdrowia, brak wykształcenia, mała aktywność zawodowa czy wręcz nastawienie na korzystanie tylko z ubezpieczenia zdrowotnego a nie z usług urzędu pracy tworzy się obraz trudnego klienta. Dlatego też

pomimo, że statystycznie w rejestrze bezrobotnych figurują osoby w poszukiwanych zawodach to pośrednicy pracy często mają problem z realizacją ofert pracy i doбором odpowiednich kandydatów spełniających wymogi pracodawców.

- 7) Wśród zawodów deficytowych wymienić należy:
  - meliorant,
  - nauczyciel języka obcego,
  - posadzkarz,
  - robotnik gospodarczy,
  - nauczyciel przedszkola,
  - brukarz.
- 8) Wśród zawodów nadwyżkowych wymienić należy:
  - asystent ekonomiczny,
  - ślusarz, bez zawodu,
  - blacharz samochodowy,
  - stolarz.
  - krawiec
  - kucharz małej gastronomii
- 9) W 2009 roku najwięcej ofert pracy wg PKD w powiecie trzebnickim dotyczyło sekcji:
  - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle- 236 ofert;
  - Budownictwo – 228 ofert;
  - Przetwórstwo przemysłowe - 217 ofert;
  - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 192 oferty;
  - Edukacja – 95 ofert;
  - Transport i gospodarka magazynowa - 47 ofert;
  - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 45 oferty.
- 10) W 2009 roku najwięcej bezrobotnych reprezentowało wg PKD następujące sekcje:
  - Działalność nie zidentyfikowana - 56,3%
  - Przetwórstwo przemysłowe – 15,4%

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 7,5%
- Budownictwo – 4,4%
- Transport i gospodarka magazynowa – 3,8%
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 2,5%
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 1,5%
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 1,1%
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 1,1%
- Edukacja – 0,9%
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 0,9%
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne -0,9%

11) Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazujący głównie na danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na regionalnym rynku pracy i stanowić może przede wszystkim podstawę do planowania kierunków szkoleń bezrobotnych zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

Wnioski wynikające z monitoringu stanowią podstawę do działań podejmowanych przez urząd na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. W oparciu o dokonane analizy i dostępne statystyki rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy we właściwy sposób, wychodząc naprzeciw potrzebom osób bezrobotnych, aktywizuje je w ramach szkoleń, staży.

Na zakończenie należy jeszcze raz podkreślić, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wnioski sformułowane w trakcie analizy przedmiotu badania, stanowią obraz lokalnego rynku pracy, który charakteryzuje tylko pewien fragment rzeczywistości. Wolne miejsca pracy, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy w 2009 roku nie odzwierciedlały struktury wszystkich ofert dostępnych na lokalnym rynku pracy. Znaczna część ofert pracy nie jest zgłaszana do urzędu pracy, ale brak jest szacunków, jakiej części ofert pracy to dotyczy. Z pewnością do urzędu nie trafia wiele informacji o wolnych miejscach pracy dla wysokiej klasy specjalistów, głównie ze względu na przekonanie że zarejestrowani bezrobotni nie posiadają wystarczających

kwalfikacji zawodowych, bądź ich umiejętności zdezaktualizowały się wobec długiego pozostawania bez pracy. Duża część bezrobotnych podjęła zatrudnienie na stanowiskach, które nie były ewidencjonowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy. Poza tym część bezrobotnych z terenu powiatu trzebnickiego podjęła pracę poza jego obszarem, co sprawia, że monitoring tworzony dla lokalnego rynku pracy nie pokazuje faktycznego zapotrzebowania pracodawców na pracowników w określonych zawodach. Ponad to coraz większą rolę w poszukiwaniu pracowników spełnia Internet, w którym zamieszczana jest znaczna część ofert pracy. Tak więc oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy stanowią tylko część ofert pracy obecnych na rynku. Zanalizowanie rynku pracy, nawet lokalnego, jest zadaniem trudnym, czasochłonnym i kosztownym. Aby monitoring w sposób dokładniejszy charakteryzował rzeczywistą sytuację należałoby uzyskać takie dane jak: informacje dotyczące liczby i struktury wszystkich ofert pracy występujących na lokalnym rynku pracy, a także planowane w kolejnym roku przyjęcia do pracy przez pracodawców.